

OFICIÁLNÍ NÁZEV:

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ Č. J.: 635/2017**

MOTIVAČNÍ NÁZEV:

KAŽDÝ Z NÁS CHCE SI HRÁT A POZNÁVAT SVĚT

**Masarykova základní škola
a Mateřská škola
Brno, Zemědělská 29**

Obsah

1. Identifikační údaje
 2. Obecná charakteristika školy
 3. Podmínky předškolního vzdělávání
 - 3.1. Věcné podmínky
 - 3.2. Životospráva
 - 3.3. Psychosociální podmínky
 - 3.4. Organizace zajištění chodu MŠ
 - 3.5. Řízení mateřské školy
 - 3.6. Personální a pedagogické zajištění
 - 3.7. Spoluúčast rodičů
 4. Organizace vzdělávání
 - 4.1 Příjímací řízení
 - 4.2 Adaptace
 - 4.3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém
8. Dodatek školního vzdělávacího programu pro děti od dvou do tří let

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Předkladatel: Masarykova základní škola a Mateřská škola Brno, Zemědělská 29, 61300 Brno
Ředitel školy Mgr. Miloš Hrůza
Zástupce ředitele Hana Nekužová
telefon: 545 428 511, 545 428 521, fax: 545 428 510
e-mail: info@maskola.cz, skolka@maskola.cz
www.maskola.cz,
IČO: 49 46 50 91 IZO: 107602326 REDIZO: 600108619

Počet tříd: 2, rozdělené podle věku
Kapacita: 50 dětí
Druh provozu: celodenní
Provoz MŠ: 6:30 – 16:30 hod.

Zřizovatel: Statutární město Brno
Městská část Brno-sever, Bratislavská 70, 601 47 Brno
Starosta: Mgr. Maleček Martin
telefon: 545 542 202
e-mail: malecek.martin@sever.brno.cz

Zpracovatelé: pedagogický tým mateřské školy

Hra je jeden z nejefektivnějších způsobů, jak zjednodušit život. Přesně to jsme dělali jako děti, ale v dospělosti jsme si hrát zapomněli.

Albert Einstein

Platnost dokumentu od:

Razítko školy

Podpis ředitele:

1. 9. 2017

Masarykova základní škola
a Mateřská škola
Brno, Zemědělská 29,
příspěvková organizace
IČ: 49465091 tel.: 545 428 511

2. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola se nachází v městské části Brno – sever, Černá Pole. Byla postavena v roce 1931 a je součástí školy základní. Patří k ní zahrada s pískovištěm a plochou pro volný pohyb dětí. Mateřská škola je v přízemí budovy ZŠ, má dvě třídy a jednu hernu, která slouží zároveň i jako lehárna třídy mladších dětí. Dostatečně velké prostory třídy starších dětí umožňují vytvoření pracovních center i míst pro odpočinek nebo rušnější pohybové aktivity.

Během posledních let byla škola vybavena novým nábytkem, v roce 2012 došlo k celkové rekonstrukci třídy starších dětí včetně kompletní opravy vzdouvající se podlahy a zároveň se položila nová krytina. Vybavení školní zahrady je standartní, rovněž v roce 2012 zde došlo k zatravnění hrací plochy pro děti, nákupu, houpačky, stolků a domečku k ukládání hraček.

K pobytu dětí též využíváme pěkného okolí školy, zejména blízkého parku, kde pozorujeme s dětmi změny v přírodě od jara do zimy.

Stravu zajišťuje dětem ŠJ Blažkova a je dovážena do výdejny MŠ.

Ve třídách pracují s dětmi čtyři kvalifikované učitelky.

Vybavení pomůckami, hračkami a materiálem je průběžně doplňováno a obnovováno dle finančního rozpočtu. Děti se společně s učitelkami podílejí na vkusné výzdobě prostředí svými pracemi ve všech prostorách MŠ.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

RVP PV nastavuje podmínky, které podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Tyto podmínky do jisté míry popisují optimální podobu předškolního vzdělávání. Realizace některých může být omezena možnostmi jednotlivých mateřských škol či limitována finančními prostředky krajů, obcí. (RVP PV, 2004, str. 32)

3.1. Věcné podmínky

- MŠ má odpovídající velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje
- Nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem dětí.
- Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné.
- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí, jejich věku, je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru, prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli, je shlédnout i jejich rodiče.
- Zahrada není součástí mateřské školy, vybavení zahrady je standardní.
- Všechny vnitřní a venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry:

Dle možnosti vybavení šaten novým nábytkem a doplnění tříd pomůckami pro děti, zlepšení prostředí školní zahrady

3.2. Životaspráva dětí v MŠ

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava/dle předpisu/. Je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Je nepřípustné násilně nutit děti do jídla.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován aktuálnímu počasí.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

Záměry:

Využití možnosti bližšího kontaktu s přírodou, při vhodném počasí přesunutí činností ze třídy na školní zahradu (výtvarné, pěstitelské, pokusy). Dle možnosti postupně dovybavit zahradu novými průlezkami a hracími prvky pro rozmanité pohybové aktivity dětí.

3. 3. Psychosociální podmínky pro vzdělávání dětí

- Mezi nejdůležitější cíle vzdělávacího programu patří vytváření a udržení tvořivého přátelského prostředí, kde se budou dobře cítit nejenom děti, ale i rodiče, zaměstnanci a všichni návštěvníci
- Pro nově příchozí děti poskytujeme adaptační dobu, která je individuální podle potřeby dítěte a domluvy s rodiči tak, aby dítěti co nejlépe usnadnila pobyt v novém prostředí.
- Učitelky nenásilnou formou vedou děti k samostatnosti a samostatnému rozhodování.
- Respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvyhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád a učit děti dohodnutým pravidlům soužití.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.
- Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
- Pedagogický styl, respektive způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi.
- Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí je nepřijatelná.
- Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.
- Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech. Je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná podpora a pomoc.
- Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě, pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických projevů u dětí).

Záměry:

Rozvíjení komunikačních dovedností mezi dětmi a dospělými, schopnost přijetí pozitivního ocenění i případného neúspěchu, vyrovnání se s ním, uvědomění si svých silných i slabých stránek, své samostatnosti.

3. 4 Organizace zajištění chodu MŠ

- Denní řád umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
- Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
- Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
- Při vstupu dítěte do MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které MŠ organizuje nad rámec běžného programu.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atd.
- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Záměry:

Více dětí zapojovat do organizování činností, větší nabídka podporující aktivitu dětí.

3. 5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny v pracovní náplni.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř MŠ tak navenek.
- Při vedení zaměstnanců zástupkyně ředitele vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Zástupkyně ředitele vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.
- Pedagogický sbor pracuje kooperativně jako tým, není lhostejný k připomínkám rodičovské veřejnosti.
- Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

- Ředitel se zástupkyní konzultuje školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- MŠ spolupracuje s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Záměry:

Osobní zodpovědnost za dodržování termínů a plnění úkolů.

3. 6. Personální a pedagogické podmínky

- Všichni pracovníci, kteří pracují v MŠ jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogický sbor pracuje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebevzdělávají.
- Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Pracovní doba pedagogů je organizována takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem/v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání předškolních dětí.
- Specializované služby, jako je logopedie, jsou zajišťovány paní učitelkou ve spolupráci s SPC Veslařská.

Záměry:

Aktivnější přístup k rozšiřování odborného vzdělávání a sebevzdělávání (viz. Plán vzdělávání)

3. 7. Spoluúčast rodičů na předškolním vzdělávání

- Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči by měla panovat oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat, spolupráce by měla fungovat na základě partnerství.
- Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět.
- Potřebné informace získávají rodiče prostřednictvím nástěnek a webových stránek.
- Rodiče získávají průběžně od učitelek informace o rozvoji a učení svého dítěte, mají možnost konzultovat s učitelkou výchovně vzdělávací otázky.
- Rodiče mají možnost účastnit se různých programů pořádaných školou.
- Učitelky zachovávají diskrétnost, chrání soukromí rodiny, získané informace využívají pro osobnostní rozvoj dítěte.

Záměry:

Upozornění rodičů na odbornou literaturu, půjčování knih a tisku, setkávání s odborníky s možností konzultace.

4. Organizace vzdělávání

Uspořádání dne v mateřské škole

- 6.30 - scházení dětí, spontánní činnosti - volné hry
plnění úkolů z daltonské tabule
řízené individuální nebo skupinové činnosti
přesnídávka

- 9.50 - příprava na pobyt venku, pobyt venku, hygiena

- 11.50 - oběd, klidné hry, příprava dětí na odpočinek, odchod některých dětí domů,
relaxace všech dětí u pohádky, dále dle individuální potřeby spánek nebo
spontánní aktivity respektující spánek ostatních dětí, pokud to dovolují
podmínky školy (počty spících dětí)

- 14.30 - postupné vstávání
- svačina
- spontánní činnosti dětí
- 16.30 - do této doby se děti postupně rozcházejí domů

Ve třídě starších dětí je zajištěno souběžné působení učitelek při pobytu venku, v době podávání hlavního jídla, při plaveckém výcviku a při akcích, pořádaných mimo budovu školy.

Ve třídě mladších dětí probíhá souběžné působení učitelek v průběhu celého dopoledne, kdy je vždy přítomna jak učitelka, tak i asistent pedagoga.

Denní řád je pružný, umožňuje reagovat na změny, akce mateřské školy (např. výlety, divadelní představení, koncerty, plavání dětí apod.) Pravidlem je, aby mezi jednotlivými podávanými pokrmy byl dodržen maximálně tříhodinový interval.

Rozšiřující aktivity

V rámci školy realizujeme činnosti, které jsou běžnou součástí naší práce pro děti:

- starší děti se mohou 1x týdně zapojit do **Zdravého písání** – hry na sopránovou zobcovou flétnu pro zdravé dýchání jako prevenci nemocí horních cest dýchacích, alergií, astmatu

- 1x týdně se účastní vybrané děti v MŠ **logopedické péče** pod vedením učitelky
- 1x týdně probíhá v MŠ **angličtina**, kde se děti od 5 let prostřednictvím her, písniček a říkadel seznamují se základy cizího jazyka, zároveň tak získávají zkušenost, že se lidé mohou domluvit i jinak (viz. pracovní plán)

Nad rámec těchto činností nabízíme další nadstandardní činnosti pro přihlášené děti, které však nejsou uplatňovány na úkor rozsahu a kvality školního vzdělávacího programu:

- **Plavání** pod vedením odborných lektorek v plavecké škole, kam děti dojíždí zvláštním autobusem
- **Edukativně stimulační činnosti** – ve spolupráci se ZŠ pro předškolní děti za přítomnosti rodičů

Složení tříd

- děti jsou ve dvou třídách rozděleny podle věku 3 – 4 a 5 – 6 (7) let.

Přijímání dětí

- řídí se veřejně dostupnými kritérii, o přesném termínu zápisu a podrobnostech je veřejnost včas informována formou plakátů, oznámením v obecních novinách a webových stránkách školy.

Adaptace

- prvním setkáním je den otevřených dveří při zápisu do mateřské školy, rodiče mají možnost hovořit s učitelkami, děti si mohou pohrát; s přijatými dětmi si mohou domluvit rodiče i jiný termín návštěvy školy, začátek docházky dětí se řídí po domluvě s rodinou individuálně přizpůsobeným adaptačním režimem (viz. pracovní plán – adaptační program).

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- učitelky se průběžně sebevzdělávají, mají zájem získávat informace z oblasti speciální pedagogiky, diagnostiky, mají zájem a jsou připravené spolupracovat s rodiči a odborníky;
- pokud bude přijato individuálně integrované dítě, budeme dále vytvářet podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám tohoto dítěte – prvotní bude úzká spolupráce s rodinou (setkání, pohovor s rodiči, vzájemné informace o dítěti, o mateřské škole, preventivní dohoda, jak bude docházka fungovat, nastavení základních pravidel); spolupráci s příslušným odborníkem při řešení konkrétních problémů, při vytváření individuálního vzdělávacího programu; s dítětem samým budeme jednat přes důvěru, emoce apod.
- provedeme potřebné úpravy ve školním a třídním vzdělávacím programu podle požadavků RVP PV, aktuálně a podle potřeby zahrneme citlivě do vzdělávací nabídky určitá témata tak,

aby byly děti informované a připravené na příchod kamaráda, kterému bude věnována zvýšená péče

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- vzdělávání dětí mimořádně nadaných v podmínkách běžné mateřské školy znamená též stanovení výše uvedených konkrétních potřeb, spolupráci s odborníkem, zjištění oblasti nadání a oblasti, které případně nejsou vyvinuté, při vytváření individuálního vzdělávacího programu, úpravách třídního a školního vzdělávacího programu, rozumně je přizpůsobit mimořádným schopnostem dítěte, doplnit nabídkou dalších aktivit dle schopností a nadání dítěte tak, aby nebyla jednostranná.

Prevence sociálně patologických jevů u dětí

- základním prvkem prevence je výchova ke zdravému způsobu života ve složce tělesné, duševní a sociální v raném věku, v sycení základních vývojových sociálních potřeb.
- v případě prevence šikany se škola řídí „metodickým pokynem ministryně školství k prevenci a řešení šikany.“
- seznamuje rodiče se ŠVP PV a jeho zaměřením k prevenci. Děti jsou vedeny k sociálně žádoucím projevům, chápání a dodržování pravidel, k poznávání a prožívání svých pocitů, jsou sledovány přímé i nepřímé varovné signály šikanování,...
- v případě nežádoucího chování škola kontaktuje a informuje rodiče, v závažnějších případech školské poradenské zařízení, OSPOD.
- vzdělávání pedagogů je zaměřeno na naplňování programu prevence. Snahou je rozpoznat projevy, tj. důsledky, zaměřit se na příčinu a doporučit, realizovat řešení.
- důležité je spolupracovat s rodinou, být v denním kontaktu, předávat informace, doporučovat literaturu, uskutečňovat individuální pohovory s rodiči při nástupu dítěte do MŠ i v průběhu docházky.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Cíle

Dlouhodobý cíl předškolního vzdělávání

- Výchova je působením do nitra člověka, které vyvolává odezvu schopností a vloh intelektových, citových a sociálních. Usiluje o harmonický rozvoj a o pomoc dosáhnout životní cíl.
- Osobnosti dítěte, jeho vývojovým zvláštnostem a specifickým potřebám má být věnována maximální pozornost. Dítě je výchovou formováno již od raného dětství. Mít identitu znamená znát odpověď na otázku, kdo jsem, kam patřím, kam směřuji, čemu věřím, v čem je smysl mého života. Edukační proces by měl toto všechno podporovat a rozvíjet, např. skrze příležitosti poznávání sebe sama, svých vlastností, svého místa a své jedinečnosti, svých vztahů a Předškolní vzdělávání je chápáno jako součást celoživotního vzdělávání. Dítě předškolního věku není jen objektem výchovné péče, ale je také subjektem vzdělávání.
- zvláště vytvářením vztahu k sobě samému.

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Organizujeme vzdělávání tak, aby vedlo k rámcovým cílům a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí k rozvoji klíčových kompetencí u dětí.

Rámcové cíle

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základu hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobnostní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Zásady naplňování cílů předškolního vzdělávání

- Vzdělávání bude probíhat celý den, promítne se jak do spontánních, tak řízených činností.
- Pomocí řízených činností, které jsou specifickou formou učení, budeme naplňovat konkrétní vzdělávací cíle za aktivní účasti dítěte.
- Všechny činnosti chceme založit na přímých prožitcích a zážitcích, protože vycházíme z toho, že dítě přijímá jako trvalé to, co prožije v předškolním věku.
- Dětem umožníme prostřednictvím her a tvořivosti poznávat a objevovat nové poznatky, které povedou k získávání zkušeností a prohlubování dovedností.
- Dětem nabídneme dostatek prostoru a podnětů. Jejich aktivita musí být spontánní a uspokojovat jejich nápady tvůrčí potenciál.
- Vytvoříme dětem a rodičům vlídné prostředí. Naše snaha bude zacílena na to, aby děti při odchodu z MŠ fungovaly co nejvíce samostatně a zvládly tak běžné životní situace.
- Společně s rodiči budeme usilovat o zdárný přechod z MŠ do ZŠ.

5.2. Klíčové kompetence

Reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorií vyjádřenou v podobě výstupů. Výstupy jsou formulovány jako soubory předkládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- Kompetence k učení**
- Kompetence k řešení problému**
- Kompetence komunikativní**
- Kompetence sociální a personální**
- Kompetence činnostní a občanské**

a. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, všímá si souvislostí, experimentuje
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které okolo sebe vidí
- učí se spontánně i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost, záměrně si pamatuje, dokončí,
- co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů
-

b. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů
- je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- chápe, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

c. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,
- sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji využívá k dokonalejší komunikaci s okolím

d. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- při setkání s cizími lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

e. Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky a poznávat své slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- váží si práce a úsilí druhých
- uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je hájit a respektovat

5.3. Prvky daltonského vzdělávání v ŠVP

Zaujal nás projekt využívající daltonské prvky a po jeho prostudování jsme se shodly, že jeho obsah, navrhovaný styl práce, nám vyhovuje. Zvláště oceňujeme důraz, který vede děti k samostatnosti, učí je možnosti volby a rozhodování.

Víme, že předškolní věk je rozhodujícím obdobím pro získávání návyků, způsobu chování, základů životního stylu a celého života. Víme, jak je důležité pro člověka mít zdravé sebevědomí, prožívat uspokojení z práce, umění dělat radost druhým lidem, mít vztah ke všemu živému, umět chránit si své zdraví, životní prostředí.

Se všemi těmito hodnotami počítá zmíněný projekt.

Získávání zkušeností v uplatňování prvků daltonské výchovy ve výchovně vzdělávací práci s dětmi.

Začátkem školního roku si děti zvykají na orientaci ve třídě a v prostorách MŠ.

Učíme je volnému ukázněnému pohybu po třídě a ukládání hraček na určené místo.

Učí se vzájemné spolupráci a pomoci svým spolužákům, fixují si barvy dnů, svoji značku, hygienické návyky apod.

Všechny činnosti se odvíjí od integrovaných bloků.

Koncem září začínáme s daltonskou tabulí, kde mají děti na výběr různé hry a pracovní listy vztahující se k plánovaným činnostem v MŠ.

Tyto úkoly mohou děti plnit kdykoliv během celého týdne.

Na daltonské tabuli má každé dítě svoji značku, u které označí splnění úkolu hříbečkem v barvě toho dne.

Na tabuli zařazujeme i zvláštní úkoly pro děti s odloženou školní docházkou a pro děti, které nejsou unaveny a mají chuť ještě dále pracovat.

Později při daltonských činnostech využíváme i korkové tabule, kde děti plní úkoly ze všech oblastí.

Tyto úkoly si po splnění označí razítkem.

Při práci vedeme děti k toleranci, ohleduplnosti k sobě navzájem a k vytváření klidného pracovního prostředí. Stále máme na zřeteli individuální zvláštnosti každého dítěte.

Na začátku každého týdne děti seznámíme s týdenním plánem formou komunitního kruhu a vždy v pátek si s dětmi zhodnotíme, co jsme se naučili nového, co se nám povedlo, co zase méně a proč.

Koncem školního roku prohlubujeme návyky, které děti získaly během celoročního způsobu práce s daltonskými prvky.

Při všech činnostech v MŠ se snažíme dodržovat pravidla daltonského vzdělávání - **volnost, samostatnost, spolupráci** .

Spojení rámcového vzdělávacího programu s daltonskými prvky

Jednotlivé oblasti vzdělávání jsou rozlišeny na základě vztahu, které si dítě postupně vytváří k sobě samému, k druhým lidem i okolnímu světu. Čím úplnější a dokonalejší je propojení všech oblastí vzdělávání a zároveň podmínek, za kterých probíhá, tím je vzdělávání účinnější a hodnotnější.

Základní principy daltonského plánu

Volnost, neboli svoboda dítěte v rozhodování výběru činností, ve volbě tempa a času tomu určenému, zda bude činnost provádět individuálně nebo ve skupině a jestli požádá či nepožádá o radu. To vše podporuje kreativní myšlení a tvořivost.

Samostatnost, tj. podpora samostatného aktivního řešení problémů, utváření vlastního stanoviska prohlubování zájmu dětí o nové poznatky, zohledňování individuálních rozdílů v zájmu a tempu přijímání nových poznatků, rozvoj tvořivého myšlení.

Spolupráce, tj. společné hodnocení práce, diagnostika, vzájemná pomoc při řešení úkolů mezi dětmi. Děti se učí výstižně formulovat své dotazy a myšlenky a tím rozvíjí své komunikační dovednosti.

Jednotlivé úkoly se týkají všech pěti interakčních oblastí RP a mají vzestupnou tendenci od nejjednodušších návykových dovedností v obsluze, hygienických návyků a tvořivých hrách až po činnosti složitější. Děti si plnění úkolu zaznamenávají na daltonské tabuli hříbečkem s příslušnou barvou dne.

Témata a podtémata měsíčních plánů jsou vyvěšena v šatnách, kde se s nimi mají možnost seznamovat rodiče.

Hodnocení dětí v MŠ je postaveno na zdůraznění jejich úspěchů a pozitiv. Děti jsou rovnocennými partnery a spoluvůrci výchovného procesu. Významným jevem je schopnost dětí samostatně řešit vzniklé situace, spolupracovat s ostatními, v případě potřeby jim pomáhat přijímat různé sociální role a přizpůsobovat se pokynům učitelky.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah tvoří pět tematických celků:

1. Jsme rádi, že jsme spolu
2. Místo, kde žiji
3. Co tělíčko potřebuje
4. Nechci stát opodál
5. Objevuji svět

Záměr

Záměrem je, aby vzdělání a působení v MŠ bylo nasměřováno ke kompetencím dospělého člověka, a proto jsou 3 rámcové dlouhodobé cíle rozpracovány do 5ti klíčových kompetencí dospělého člověka (viz uvedeno výše). Samozřejmě nám soubor klíčových kompetencí slouží k vytvoření odpovídajícího vzdělávacího obsahu, který se nadále člení do vzdělávacích oblastí. Snažíme se proto o vzájemné propojení kategorií – očekávaných výstupů, dílčích cílů a nabídkou činností, prostřednictvím kterých uskutečňujeme plnění výchovně vzdělávacích cílů. Vše je tedy rozpracováno do **tematických celků**.

Obsahem tematických celků je 15 tematických částí, které obsahují nejen konkrétní kompetence, ale i očekávané výstupy, dílčí cíle a vzdělávací nabídku. Jsou rozloženy do průběhu celého roku.

Tematické celky

1. Jsme rádi, že jsme spolu

Mám nové kamarády

Co všechno dovedu

Jak to bylo, pohádka

2. Místo, kde žiji

Čím jezdíme do školky

Poletíme do vesmíru

Žiji na planetě Zemi

U nás doma

3. Co tělíčko potřebuje

Aby tělíčko nebolelo

Pan Zoubek

Když jsem zdravý, tak mě všechno baví

Košík plný vitamínů

4. Nechci stát opodál

Až přijde Mikuláš

Těšíme se na Vánoce

My Tři králové

Už se těším do školy

Hody, hody, doprovody

5. Objevuji svět

Příroda se mění

Zimní radovánky

Jaro je tu

Máme rádi zvířata

Na základě tematických celků učitelky společně plánují výchovně vzdělávací práci, tzv. třídní plán v horizontu čtrnácti dnů. Ten vychází z vlastního hodnocení (evaluce), v němž učitelky rekapitulují svou týdenní práci se všemi pozitivními i negativními aspekty, ale i z potřeb dětí, jejich prožitků, nebo nečekaných situací. Proto dochází i ke vzniku náhodných tematických částí. Přesto však ve větší míře zachováváme řízené plánování, v němž důležitou roli hraje aktivní účast obou učitelek, jejich vzájemná spolupráce a návaznost na již vykonanou činnost.

Metody a formy vzdělávání:

Vzhledem k tomu, že chceme v MŠ rozvíjet dětskou zvědavost a tím u dětí podporovat radost z nově získaných poznatků, používáme při výchovném působení takových metod a forem práce, které povedou k efektivnímu cíli. Naše metody jsou založeny na prožitkovém a sociálním učení, rovněž využíváme diskuzních a komunitních kruhů, experimentů, pozorování, profesních a kooperativních her, dramatizací, modelových situací.

Všichni pedagogové jdou dětem příkladem, dle potřeb děti povzbuzují a chválí. Spontánní hra, individuální a skupinová činnost stejně tak jako řízená aktivita jsou nejčastějšími formami vzdělávání.

S výjimkou spontánních her jsou však ostatní činnosti rovnoměrně vyvážené a děti se jich účastní na základě vlastních preferencí.

Základem kvalitního vzdělávání je promyšlené plánování, s bohatou nabídkou aktivit a pozitivní a tvořivá osobnost všech pedagogických pracovníků.

Tematické celky:

1. Jsme rádi, že jsme spolu

Charakteristika

Děti se učí porozumět vztahům mezi lidmi, být tolerantní, citově se vyrovnávat se situacemi, učí se vzájemné spolupráci a pomoci. Celá nabídka aktivit je spojena s uvědoměním si, že každý má nějaká práva, ale i povinnosti.

Klíčové kompetence

- **kompetence k učení** - má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
 - odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- **kompetence k řešení problémů** - všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- **komunikativní kompetence** – v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné a iniciativní je výhodou
 - ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- **sociální a personální kompetence** – je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnosti
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

- **činnostní a občanské kompetence** – spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- má smysl pro povinnost ve hře, v práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí jiných

Očekávané výstupy

- zachovává základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- ovládá koordinaci oka a ruky, zvládá jemnou motoriku

- umí základní sebeobsluhu, stejně tak uplatňuje zdravotně preventivní návyky
- vede rozhovor, formuluje otázky, odpovídá, reaguje
- učí se nazpaměť krátké texty
- zajímá se o nové věci
- umí se odloučit na určitou dobu od rodičů
- podílí se na organizaci her a činností
- umí navázat kontakt s dospělým
- spolupracuje s ostatními
- umí komunikovat se svými vrstevníky
- má představu o pravidlech slušného chování a uplatňuje je
- adaptuje se na život ve škole
- orientuje se bezpečně ve známém prostředí
- vnímá, že vše má svůj řád

Dílčí cíle

- rozvoj pohybových schopností, zdokonalování se v hrubé a jemné motorice
- osvojení si přiměřených praktických dovedností
- rozvíjí komunikativní dovednosti
- posiluje přirozené poznávání
- vytváří citové vazby s ostatními
- seznamuje se s pravidly chování vůči druhým
- posiluje prosociální chování
- vytváří pravidla v rámci třídy
- seznamování se multikulturním prostředím
- vytváří si pozitivní vztah k prostředí, v němž žije

Vzdělávací nabídka

- námětové (profesní) hry
- komunitní a diskusní kruhy
- práce ve skupinkách
- spoluvytváření pravidel třídy (piktogramy)
- oslavy narozenin a svátků dětí
- společenské hry s pravidly
- práce s mapou, globusem, obrázky lidí různých kultur

- práce s literárními texty-dramatizace, dokončení příběhu, dějová posloupnost, naučit se krátký literární text-básnička
- seznamování se s cizím jazykem prostřednictvím písní a říkadel

2. Místo, kde žiji

Charakteristika:

Všechny činnosti a celá vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si poznání sebe sama, k získávání zdravého sebevědomí, k ovládnutí dovednosti komunikace a spolupráce, učí se přijímat společně dohodnutá pravidla, rozlišovat dobro a zlo.

Klíčové kompetence

- **kompetence k učení** – získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- **kompetence k řešení problémů** – rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která k cíli nevedou, dokáže mezi nimi volit
- **komunikativní kompetence** – ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, vyjadřuje své myšlenky, vede smysluplný dialog
- aktivně rozšiřuje svou slovní zásobu a používá ji ke zkvalitnění komunikace
- **sociální a personální kompetence** – napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů
- podílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobí se jim
- **činnostní a občanské kompetence** – zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a co je v rozporu
- chápe, že se může svobodně rozhodovat, ale za své rozhodnutí nese odpovědnost

Očekávané výstupy

- zachází s běžnými předměty denní potřeby
- zvládá jednoduché pracovní úkony
- porozumí slyšenému
- rozvíjí všechny smysly
- vyjadřuje svou představivost a fantazii
- chápe prostorové a časové pojmy
- umí vyjadřovat své myšlenky
- projevuje zájem o umění
- umí být samostatný v rámci možností
- těší se z hezkých a příjemných zážitků
- bez zábran komunikuje s vrstevníky

- respektuje potřeby druhého
- chápe, že každý člověk má v životě svou roli
- vnímá umělecké a kulturní podněty
- všímá si dění v nejbližším okolí

Dílčí cíle

- rozvíjí smyslové vnímání
- pracuje na kultivaci řečového projevu
- rozvíjí kreativitu
- vytváří pozitivní vztah k intelektuálním činnostem
- pěstuje si estetické cítění
- rozvíjí prosociální postoje
- seznamuje se světem lidí, kultury a umění
- poznává jiné kultury

Vzdělávací nabídka

- návštěva kulturních a vzdělávacích center (divadla, knihovny, Planetárium)
- nácvik chůze v organizovaném útvaru (vycházky do okolí)
- hry a aktivity s dopravní tematikou
- konstruktivní stavebnice Seva, Lego a kostky
- dramtizace pohádek
- určování pamětihodností v obci (Špilberk, Petrov, Nám.Svobody)
- brněnské báje a pověsti
- vytváření prostorových objektů-vesmír
- rozvíjení jemné motoriky
- rozvíjení týmové práce při hrách, nebo řízených činnostech (výtvarná aktivita)

3. Co tělíčko potřebuje

Charakteristika:

Vzdělávací nabídka směřuje k pěstování zdravého životního stylu. Děti se učí chápat, že zdraví je prioritou a že způsob, jakým člověk žije, má bezprostřední vliv na jeho zdraví. Učí se rozlišovat aktivity a závislosti, které mohou zdraví poškozovat.

Klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – klade otázky, hledá na ně odpovědi, zaznamenává, co se kolem děje, snaží se porozumět věcem a dějům, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo
- **kompetence k řešení problémů**- chápe, že vyhýbat problémům nevede k cíli, uvědomuje si, že aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- **komunikativní kompetence** – dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, hudebními...)
- **sociální a personální kompetence** – při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ví, že agresivita a násilí se nevyplácí
- **činnostní a občanské kompetence** – dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i ostatních
- odhaduje rizika svých nápadů

Očekávané výstupy

- pojmenovává části těla
- rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
- má povědomí o zdravém životním stylu
- má povědomí o způsobech ochrany zdraví
- správně vyslovuje, ovládá tempo, dech a intonaci řeči
- vědomě využívá všech smyslů
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného
- umí se soustředit na činnost, kterou dokončí
- umí ovládat své emoce
- odmítá komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomuje si nežádoucí společenské chování
- vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- chápe, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- ví, že některé aktivity mohou zdraví okolního prostředí podporovat, jiné poškozovat

Dílčí cíle

- osvojení poznatků o těle a o zdraví
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- posiluje přirozené city
- řídí svoje chování a ovlivňuje situaci
- chrání své vlastní bezpečí i bezpečí druhých
- má vytvořen aktivní přístup k životu, ke světu
- rozvíjí úctu k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka

- manipulační činnosti zaměřené na rozvoj jemné motoriky (navlékání korálků, vyšívání, mozaiky)
- nabídka pracovních listů na grafomotoriku (správné držení tužky)
- zdokonalování se v sebeobsluze (používání příboru, kapesníku, vázání tkaniček...)
- prohlížení encyklopedií o lidském těle
- projekty se zdravotnickou tematikou
- procvičování paměťových schopností (Kimova hra, pexeso)
- zdravotní cvičení
- dechová cvičení (Zdravé pískání-flétna)
- smyslové hry (hmatové domino, ochutnávky, hudební hádanky, určování zvuků)
- vycházky do přírody (park, Soběšice, Panská Lícha, Čertova rokle)
- besedy s odborníky- policie, paní zubařka

4. Nechci stát opodál

Charakteristika:

Záměrem je vzbudit zájem dětí o dění kolem sebe, aktivně řešit situace a problémy, umět nabídnout, ale i přijmout pomoc, zvládat jednoduché překážky a zátěže. Vzdělávací nabídku charakterizují takové aktivity, při nichž se děti učí přijímat podíl zodpovědnosti za přírodu a společnost ve smyslu zodpovědnosti o zdraví své i ostatních, rostlin, zvířat, planety. Učí se být vstřícný k potřebám druhých.

Klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – učí se spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost, záměrně ji dokončí, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledkům
- **kompetence k řešení problémů**- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu
- řeší problémy, na které stačí, známé situace řeší samostatně, náročnější s oporou dospělého
- **komunikativní kompetence** – ovládá verbální i nonverbální komunikaci
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- **sociální a personální kompetence** – samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit vlastní názor
- projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, vnímá nevhodné chování
- **činnostní a občanské kompetence** – rozpoznává své silné a slabé stránky
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, respektuje je a chrání je
- ví, jak důležité je prostředí, ve kterém žije, svým chováním se na něm aktivně podílí

Očekávané výstupy

- vědomě napodobuje jednoduchý pohyb podle vzoru
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřuje své myšlenky, pocity, nálady
- poznává, co je v životě důležité
- přemýšlí kreativně
- postupně se učí podle pokynů a instrukcí
- uvědomuje si svoje možnosti a limity
- těší se z hezkých zážitků
- chápe, že každý člověk má svou hodnotu
- zachycuje skutečnosti ze svého okolí
- má povědomí o společenském, kulturním a přírodním prostředí
- umí zachytit a vyjádřit své prožitky

Dílčí cíle

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností, které přispívají k dobré pohodě
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem
- rozvoj verbálních i nonverbálních schopností
- poznávání sebe sama
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- pochopení, že lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat

Vzdělávací nabídka

- oslava tradičních svátků (vánoční a velikonoční dílna s rodiči, besídka ke Dni matek, rozloučení se školáky, oslava Dne dětí)
- spolupráce se ZŠ (návštěva budoucích prvňáčků v 1.tř. naší ZŠ)
- školní výlet
- projekt Moje rodina- prohlížení fotografií, četba knih věnovaných rodině
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v čase a prostoru
- učení se básniček a krátkých dramatických výstupů k oslavám
- rozličná práce s materiálem- přírodniny, textil, písek
- jazykové hádanky

5. Objevují svět

Charakteristika:

Vzdělávací nabídka je zaměřena na poznávání přírodních jevů a jejich podstatu i dopad na prostředí, v němž žijí. Děti se učí chápat a prožívat svět kolem sebe, změny v přírodě a odhadovat jejich příčiny a souvislosti.

Klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá jednoduchých znaků a symbolů
- **kompetence k řešení problému** – problémy řeší na základě zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, vymýšlí nová řešení, možnosti, varianty, zapojuje představivost a zkušenosti
 - zpřesňuje početní představy, vnímá elementární matematické souvislosti
 - při řešení problémů užívá logické a matematické postupy
- **komunikativní kompetence** – dovede využít informativní a komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie)
- **sociální a personální kompetence** – domlouvá se a spolupracuje ve skupině, uplatňuje základní společenské návyky, zná míru kompromisu
- **činnostní a občanské kompetence** – chápe, že činnost a podnikavost jsou přínosem, naopak pohodlnost a lhostejnost mají nepříznivé důsledky
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Očekávané výstupy

- koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla
- zachovává správné držení těla
- chová se obezřetně s neznámými lidmi
- připravuje se pro život v mnohojazyčné společnosti
- zaměřuje se na to, co je podstatné
- orientuje se v čase a prostoru
- chápe základní a číselné matematické pojmy
- přijímá pozitivní ocenění, vyrovná se s případným neúspěchem
- uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému
- má vytvořenou představu o společenských normách
- ví, že přírodní prostředí ovlivňuje vlastní zdraví

- umí se soustředit a udržet pozornost

Dílčí cíle

- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení poznatků dovedností, které vedou k podpoře zdraví, bezpečnosti a pohodě ve třídě
- rozvoj schopnosti žít ve společenství dalších lidí
- přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému, rozvoj paměti,
- osvojení elementárních poznatků o znakových systémech (abeceda, čísla)
- vytváří si základ pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka

- práce s knihou, dětským časopisem
- poznávání přírodního okolí, zaznamenávání změn a rozmanitostí v přírodě (vlivem počasí, zaznamenávání počasí do záznamového archu v průběhu měsíce)
- péče o květiny ve třídě (zalévání, přesazování, rosení)
- experimenty- jak vzniká rostlinka- pokusy s klíčením
- zdolávání překážek v přírodním terénu-zahrada, park
- sdělování zážitků z přírody – zvířata v lese, na statku, u rybníka a v ZOO
- výlety do okolí za účelem sběru přírodnin-kaštan, kameny, listí
- pozorování drobného hmyzu, ptáků při pobytových činnostech-lupa, dalekohled

7. Evaluace

Smyslem evaluace v mateřské škole je zkvalitnění výchovně vzdělávací práce mateřské školy. Znamená to průběžně sledovat, zaznamenávat a vyhodnocovat všechny oblasti činnosti školy. Spočívá v uvědomění a pojmenování kladů i nedostatků, proč tomu je tak a co můžeme udělat pro nápravu.

Pro vnitřní evaluaci potřebujeme zpětnou vazbu od dětí, kolegyně ve třídě, ostatních zaměstnanců, z vnějšku od rodičů, odborníků a České školní inspekce.

Jako metody používáme pozorování, hospitace, rozbor, záznamy o dětech, diagnostiku, diskuze, periodické hodnocení na pedagogických radách, rozbor dokumentace, analýzu, ankety.

Aby nám evaluace pomohla, je třeba, aby měla smysluplnou motivaci a její součástí bylo řešení problému.

Oblasti vlastního hodnocení

1. kvalita naplňování cílů vzdělávání
2. kvalita podmínek vzdělávání
3. způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání – vyhodnocování tematických celků
4. kvalita výchovně vzdělávací práce pedagogů a součinnost provozního zaměstnance
5. výsledky vzdělávání

Pravidla a termíny

Evaluace činnosti školy a školního vzdělávacího programu

- na konci každého školního roku, v případě potřeby kterákoliv jeho část
Kdo: všechny pedagogické pracovnice
Zodpovídá: ředitel MŠ společně se zástupkyní
- ke komplexní inovaci ŠVP dochází po 3 letech, kdy reagujeme nejen na potřeby dětí, ale i učitelek
Kdo: všechny pedagogické pracovnice
Zodpovídá: ředitel MŠ společně se zástupkyní

Evaluace třídního vzdělávacího programu

- 2x ročně, přičemž bude vycházet z každodenních poznámek, aktuálních informací o dětech, diagnostiky a z hodnocení tematických částí.
Kdo: všechny pedagogické pracovnice
Zodpovídá: všechny učitelky

Evaluace vzdělávacích výsledků (portfolio dítěte)

- V předškolním vzdělávání se nejedná o hodnocení dítěte a jeho výkonů ve vztahu k dané normě, ani o porovnávání jejich výkonů mezi sebou.
- V důsledku individuálního vzdělávání je nutné sledovat rozvoj a vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentovat tak, aby pedagog mohl každé dítě dobře poznat, porozumět mu a vyhovět jeho individuálním možnostem a potřebám.
- Pedagog bude průběžně sledovat a vyhodnocovat individuální vývoj a učební pokroky každého jednotlivého dítěte, neboť dlouhodobé a systematické sledování toho, jak se dítě rozvíjí a jaké pokroky v učení dělá, mu umožňuje vést dítě v souladu s jeho přirozeným rozvojem, plynule s přiměřenou a postupně narůstající náročností a průběžně mu zajišťovat odpovídající podporu v rozvoji učení.
- Neméně důležitým smyslem je včas zachytit případné problémy či nedostatky, vyvodit odborně podložené závěry pro další rozvoj dítěte a pomoci dítěti v jejich řešení, popř. včas intervenovat další potřebnou pomoc.

Kdo: všechny učitelky

Zodpovídá: všechny učitelky

- Písemné záznamy vypovídající o dítěti a pokrocích v jeho rozvoji a učení jsou považovány za důvěrné a měly by být přístupné pouze pedagogům v MŠ, popř. rodičům.

Kdo: všechny učitelky

Zodpovídá: všechny učitelky

EVALUAČNÍ SYSTÉM

CO HODNOTÍME	KDY	KDO	POZNÁMKY
Záznamy o dětech	dle potřeby	všechny učitelky	
Diagnostika dětí (součástí je kresba dítěte s datem a vstupní dotazník vyplněný rodiči)	průběžně	všechny učitelky	
Hodnocení třídního vzdělávacího programu	2x ročně	všechny učitelky	
Hodnocení tematických celků a částí	průběžně po skončení tematického celku	ve spolupráci obou učitelek na třídách	
Hodnocení třídy jako celku	2x ročně - leden - červen	ve spolupráci obou učitelek na třídách	
Školní vzdělávací program (soulad ŠVP a RVP PV)	1x za tři roky komplexní inovace Na konci každého roku	ředitel MŠ všechny učitelky	dotazník
Další vzdělávání pedagogických pracovníků	1x ročně	ředitel MŠ všechny pedagogické pracovnice	

8. Dodatek školního vzdělávacího programu pro děti od dvou do tří let

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Informační materiál ke vzdělávání dětí 2-3 letých v MŠ – Č.j.: MSMT-27987/2016-1

Novelou školského zákona bylo umožněno vzdělávat v MŠ děti od 2 let. Toto ustanovení vyvolalo potřebu upravit hygienické a materiální potřeby i bezpečnostní pomůcky v MŠ. Jde o dílčí odlišnosti při vzdělávání těchto dětí ve srovnání s dětmi 3 až 6 (7) letými.

Zajištění věcných podmínek

- postupné vedení dítěte k používání toalety (ve spolupráci s rodinou)
- zajištění dostatku náhradního oblečení v případě nutnosti převlečení
- pro zajištění zvýšených nároků na hygienu, je nutná pomoc nepedagogického pracovníka
- zajištění klidného prostoru pro odpolední odpočinek a zároveň upravení denního režimu, delší časový prostor pro odpočinek i pro stravování a sebeobsahu
- vybavení, hračky i celková organizace prostoru splňuje zajištění bezpečnosti a vytváří vhodné podmínky pro děti daného věku

Adaptace

- před nástupem dítěte do MŠ nabídnout rodičům společný pobyt na zahradě MŠ
- v prvním týdnu umožnit seznamování s MŠ společně s rodiči, nabídnutí zkráceného pobytu
- postupné přivykání, seznamování s prostředím - třída, herna, hračky, seznámení s dětmi, učitelkami, denním programem
- respektování rituálů při loučení s rodiči

Při vzdělávání dětí raného věku je nezbytná úzká spolupráce s rodinou a vytváření podmínek pro zajištění návaznosti režimu v rodině i v MŠ

Využití individuálního přístupu, respektování vývojových potřeb dětí

Vytváření základů pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace.

Formy a metody práce

- individuální a skupinová práce
- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnostmi
- situační učení
- spontánní sociální učení
- dramatická výchova

- didakticky cílené činnosti
- aktivity spontánní i řízené pedagogem

Metodika vzdělávání 2 – 3 letých dětí

- podporování hry, která je základní činností dětí
- postupné začleňování ostýchavých dětí
- přizpůsobování denního režimu adaptabilitě dětí
- postupné začleňování dětí do řízených činností
- postupné osvojování samoobslužné činnosti na toaletě, v umývárně, šatně, jídelně
- nabízení účasti v řízených činnostech spolu se staršími dětmi

Motorické dovednosti

- vytváření podmínek k podpoře tělesných aktivit a zdraví, osobní spokojenosti a pohody
- zajištění bezpečnosti
- uspokojování individuální potřeby pohybu, rozvíjení správného držení těla, automatizování již zvládnutých pohybů
- uvolňování ruky prostřednictvím volného“ čmárání“ (úchopové pastely, prstové barvy, silné tužky),
- rozvíjení smyslu pro rytmus (říkadla, dětské rytmicko-melodické nástroje)
- rozvíjení motorických a senzomotorických dovedností
- dle individuálních možností zapojování dětí do vzdělávacích činností

Rozvíjení poznávacích procesů

- podněcování aktivit
- rozvíjení zvědavosti, fantazie
- poznávání okolí, získávání orientace v prostoru, čase
- pojmenovávání části lidského těla, předmětů každodenní potřeby
- poznávat jména dětí, kamarádů
- postupné seznamování s přírodou (zvířata, ovoce, zelenina)
- poznávání vlastností předmětů (barvy, tvary)
- postupné učení se prostorové orientaci, odhadování velikosti
- vhodnou nabídkou činností dítěti napomáhat v chápání okolního světa
- motivování k dalšímu poznávání
- učení soužití ve společnosti vrstevníků

Řeč

- poskytování správných mluvních vzorů

- rozvíjení slovní zásoby dítěte (pasivní i aktivní slovní zásoba)

Učení nápodobou

- zkoumání světa prostřednictvím smyslů a pohybových aktivit
- objevování a zkoumání různých materiálů, předmětů, prostoru, sebepoznávání, poznávání ostatních
- umožňování volných herních činností
- realizování her s podporou dospělého
- usnadňování her s vrstevníky (dítě – učitelka - dítě)
- respektování krátkodobé pozornosti dvouletého dítěte
- nabízení jednoduchých, pestrých, krátkodobých činností
- postupné procvičování ve zvládnutí emocí a afektivního chování
- pomoc učitelky při řešení konfliktních situací mezi dětmi
- respektování individuální potřeby dětí v navazování přátelství
- osvojování si nejjednodušších pravidel slušného chování
- rozvíjení pocitu osobní jistoty
- podporování citových vztahů k rodině, škole, pracovníkům školy, ostatním dětem, k přírodě

V současné době nejsou v naší MŠ vytvořené podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let.